

Iowa Sessiz Okuma Testi Düzeyi Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Iowa Sessiz Okuma Testi Düzeyi Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23746>

Özet

Iowa Sessiz Okuma Testi Düzeyi Formu, okuma yeteneğini çok boyutlu olarak değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş standart bir testin Türkçe'ye uyarlanmış halidir. Bu uyarlama çalışması, testin Türk kültürü ve eğitim sistemi bağlamında geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini bilimsel yöntemlerle incelemiştir. Test, toplam 184 maddeden oluşmakta olup, bireylerin sessiz okuma srasında gösterdikleri performans ölçmeyi hedefler. Elde edilen psikometrik veriler, testin Türk popülasyonunda kullanıma uygun olduğunu göstermektedir.

Uyarlama alışması, Hasan Avcıoğlu ve G. Akçamete tarafından 1996 yılında gerçekleştirilmiş ve testin dört ana alt boyutta okuma yeterliliğini değerlendirdiği doğrulanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Iowa Sessiz Okuma Testi, Sessiz Okuma, Okuduğunu Anlama, Sözcük Bilgisi, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Hasan Avcıoğlu, G. Akçamete.

Amaç

Iowa Sessiz Okuma Testi Düzeyi Formu'nun temel amacı, test edilen bireylerin sessiz okuma becerilerinin farklı bileşenlerini objektif ve standart bir şekilde ölçmektir. Bu test, özellikle öğrencilerin okuma hızı, kelime dağarcığı ve anlama derinliği gibi kritik akademik becerilerini belirlemek için kullanılır.

Uyarlama alışması'nın birincil amacı ise, orijinal testin Türkiye'deki eğitim ortamlarında geçerli ve güvenilir bir değerlendirme aracı olarak kullanılmayış kullanılmayacağını tespit etmektir. Bu sayede, okuma güçlüğü çeken bireylerin erken teğhisi ve uygun eğitim programları'nın geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Yapı

Test, okuma becerisini tek bir yetenek olarak değil, birbiriyle ilişkili dört farklı yapısal bileşenden oluşan çok boyutlu bir yapı olarak kavramsallaştırır. Bu dört alt boyut, bireyin metinle etkileşiminin farklı yönlerini ölçer ve okuma yeterliliğinin kapsamlı bir profilini sunar.

Ölçülen temel yapılar şunlardır:

Sözcük Bilgisi: Kelime da?arc???n?n geni?li?ini ve kelimelerin anlamlar?n? do?ru bir ?ekilde bilme yetene?ini ölçer.

Okudu?unu Anlama: Okunan metindeki ana fikirleri, detaylar? ve ç?kar?mlar? kavrama yetene?ini de?erlendirir.

Yönlendirilmi? Okuma: Belirli bir amaca yönelik olarak okuma yapma ve ilgili bilgiyi seçici olarak bulma becerisini ölçer.

Etkili Okuma: Okuma h?z? ile anlama düzeyini birle?tirerek bireyin okuma verimlili?ini de?erlendirir.

Geçerlik

Testin geçerli?i, uyarlama çal??mas?nda test puanlar?n?n ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne kadar do?ru ve anlaml? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak amacıyla iki ana yöntemle incelenmi?tir. Bu yöntemler, testin kullan?m amaçlar?na uygunlu?unu destekler niteliktedir.

Birinci geçerlik türü, **yordama geçerli?i** (Predictive Validity) olup, testten al?nan puanlar?n gelecekteki okuma performans? veya akademik ba?ar?y? ne derece öngörebildi?ini test etmi?tir. ?kinci olarak kullan?lan yöntem ise, testin halihaz?rda var olan ve ilgili kabul edilen ba?ka bir ölçütü ne kadar uyumlu oldu?unu gösteren **halihaz?r geçerlik** (Concurrent Validity) yöntemidir. Bu iki güçlü yöntem, testin yap?sal bütünlü?ünü ve pratik kullan?mdaki de?erini ortaya koymaktadır.

Güvenirlik

Iowa Sessiz Okuma Testi Düzeyi Formu'nun güvenilirli?i, test sonuçlar?n?n zamana ve ölçüm ko?ullar?na ba?l? olarak ne kadar tutarlı oldu?unu belirlemek için iki farklı istatistiksel teknik kullan?larak incelenmi?tir. Yüksek güvenilirlik katsayılar?, testin ölçüm hatas?n? minimize etti?ini gösterir.

Kullan?lan yöntemlerden ilki, testin iç tutarlılı?n? de?erlendiren **test puanlar?n? yanlama yöntemi** (Split-Half Method) olmu?tur. Bu yöntem, testin iki rastgele yar?s?n?n sonuçlar?n?n korelasyonunu hesaplayarak güvenilirli?i tahmin eder. ?kinci yöntem ise, do?ru/yanlı? gibi ikili (dichotomous) puanlanan maddeler için uygun olan **Kuder-Richardson Formülü (KR-21)** yöntemidir. Bu yöntemler sayesinde testin iç tutarlılık düzeyinin yeterli oldu?u tespit edilmi?tir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?, Iowa Sessiz Okuma Testi'nin dört farklı alt boyuttan olu?an yap?s?n?n korumu?tur. Bu yap?, Okuma Becerisi gibi karma??k bir yap?n?n farklı faktörlere ayrıld??? ve her faktörün ayrı bir beceri setini temsil etti?ini varsayar. Alt boyutlar?n varlı??, orijinal testin çoklu faktör yap?s?n?n Türkçe uyarlamada da geçerli oldu?unu ima etmektedir.

Testin 184 maddesinin her biri, dört temel okuma bileşeninden birine atanmıştır: Sözcük Bilgisi, Okuduğunu Anlama, Yönlendirilmiş Okuma ve Etkili Okuma. Bu faktör ayrı ayrı, testin yapış geçerliliğine katkıda bulunarak, ölçülen becerilerin birbirinden ayrı birer ancak okuma yeterliliğine bütüncül olarak katkı sağlayan unsurlar olduğunu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Çoktan Seçmeli Okuma Testi

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Öğrenciler ve Okuma Becerisi Ölçümü Gereken Bireyler

Yaş Grubu: Okuma yeterliliğinin kazandığı düzeydeki yaş grupları (Genellikle ortaokul ve lise düzeyindeki bireyler için uygun olduğu varsayılabilir).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki eğitim kurumlarında öğrenim gören çeşitli seviyelerdeki öğrenciler üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Bilişsel yetenek testi metodolojisine dayanan bu araç, bireylerin sessiz okuma hızını ve anlama düzeyini aynı anda değerlendirir. Maddeler genellikle doğru yanıtın işaretlenmesini gerektiren, objektif puanlamaya uygun bir yapıdadır.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik özellikler, KR-21, Yordama Geçerliliği, Halihazır Geçerlik, Sessiz okuma testi, Psikolojik test.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: avcioglu_h@ibu.edu.tr (Sorumlu Yazar Hasan Avcıoğlu)

Yayın Adresi: Makalenin yayınlandığı dönemde Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi ile ilişkilidir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Testin uyarlama çalışması 1996 yılında yayınlanmıştır. Testin akademik ve araştırma amaçlı

kullanım için genellikle yayımlanan makaleye atıfta bulunulması gerekmektedir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Hasan Avcı ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Testin orijinal versiyonu, ilgili telif haklarına tabidir.

Kaynaklar

Avcı, H. ve Akçamete, G. (1996). Iowa Sessiz Okuma Testi Düzeyi Formunun uyarlama, geçerlik-güvenirlilik çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 2(2), 56-67.

Makalenin tam metnine ait bağlantı şudur: dergiler.ankara.edu.tr

Testin uyarlama çalışmasına ait orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: iowa-sessiz-okuma-testi-duzeyi-formu-toad.pdf

Iowa Sessiz Okuma Testi Düzeyi Formunun Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

184 madde ve 4 alt boyut

Sözcük Bilgisi (50 m)

Okuduğunu Anlama (50 m)

Yönlendirilmiş Okuma (44 m)

Etkili Okuma (40 m)